

Nhớ về Sài Gòn xưa huy hoàng (Hòn Ngọc Viễn Đông)

Boulevard Bonard - Lê Lợi (Trụ sở Quốc Hội-Nhà Hát Lớn, bệnh viện Đô Thành, nhà sách Khai Trí,nước mía bò bía Viễn Đông, rạp Vĩnh Lợi, quán cơm Thanh Bạch, quán giải khát Pôle Nord, Hà Nội ice cream,quán kem Mai Hương,Thư Viện Abraham Lincoln, Nhà hàng Kim Sơn, Bồng Lai)

Đường Lê Lợi Sài Gòn

Boulevard Chanson - Lê văn Duyệt Ngã Bảy trở xuống(Trụ sở Tổng Liên Đoàn Lao Công,, Chợ Đũi, trụ sở Tòa Đại Sứ Miên, nơi hoà thượng Thích Quảng Đức tự thiêu góc Phan Đình Phùng, rạp Nam Quang-ngã tư Trần Quý Cáp, rạp Kinh Đô sau là văn phòng Usaid, trường trung học tư thục Trường Sơn, Cầu Lạc Bộ Kỳ Mã Sài Gòn)
Boulevard Charner - Nguyễn Huệ (rạp Rex, rạp Eden, passage Eden, Thương xá Tax, bánh mì pâté Đô Chính, phòng trà Queen Bee, Tổng Nha Ngân Khố, Kỹ Thương Ngân Hàng, Hôtel Palace,Hãng Charner)

Sài Gòn đường Nguyễn Huệ trước năm 1975

Boulevard Gallieni - Trần Hưng Đạo (Bộ Lao Động, Nha Cảnh Sát Đô Thành, Sở Cứu Hỏa Đô Thành rạp Nguyễn văn Hảo-Hung Đạo, rạp Đại Nam, vũ trường Tour d'Ivoire, Bộ Tổng Tư Lệnh quân lực Đại Hàn-Bộ Tổng Tham Mưu cũ, sân bóng rổ Tinh Võ, Khiêu vũ trường Vân Cảnh, Arc en Ciel, Đêm Màu Hồng, trường tiểu học Tôn Thọ Tường, Nhà thờ Tin Lành)

Boulevard Kitchener - Nguyễn Thái Học (trường tiểu học Trương minh Ký, trường tu thực Huỳnh Thúc Kháng, rạp Nam Tiến, rạp cải lương Thành Xương, Chợ Cầu Ông Lãnh)

Boulevard Norodom - Thống Nhất (Toà Đại Sứ Mỹ, Phủ Thủ Tướng, Rạp Norodom-Thống Nhất-xổ số quốc gia giúp đồng bào ta mua lấy xe nhà giàu sang mấy hồi-Trần văn Trạch , hãng nhập cảng xe Peugeot Jean Compte, Bộ Tư Pháp, hãng Esso)

Boulevard Paul Bert - Trần Quang Khải (Đình Nam Chơn, rạp Văn Hoa)

Boulevard de la Somme - Hàm Nghi (Đài Pháp Á, Ngân Hàng Việt Nam Thương Tín, Banque Franco-Indochinoise, Tổng Nha Thuế Vụ, chợ Chó, chợ Chim, trung tâm Cờ Tướng, tiệm incils quân đội Phước Hùng)

Rue - 11e RIC (Régiment d'Infanterie Colonniale)- Nguyễn Hoàng (bến xe lục tỉnh, cư xá hòa xa)

- Abattoir - Hưng Phú (Lò Heo Chánh Hưng)

- d'Adran - Võ Di Nguy Phú Nhuận (Chợ Phú Nhuận, rạp Văn Cầm, rạp Cẩm Vân, cư xá Phú Nhuận)

- Albert 1er - Đinh Tiên Hoàng (Sân vận động Hào Thành-Hoa Lu-Citadelle, Tổng Nha Thanh Niên, Asam Đakao, mì Cây Nhãn, Chè Hiến Khánh)

- Alexandre de Rhodes - Lục Tỉnh (trung tâm quân báo Cây Mai, bò 7 món Ngân Đình) , đường Alexandre de Rhodes tới thời Cộng Hòa thay thế đường Paracels trước dinh Độc Lập

- Alexandre Frostin - Bà Lê Chân (hồng chợ Tân Định, rạp Moderne sau đổi là Kinh Thành)

- Alsace Loraine - Phó Đức Chính(biệt thự chú Hòa-Hui Bon Hoa)
- Amiral Dupré - Thái Lập Thành
- Amiral Roze - Trương Công Định (Chùa Chà, chạy xuyên qua vườn Tao Đàn- Vườn Pelouse)
- d'Arfeuille - Nguyễn Đình Chiểu
- Armand Rousseau - Hùng Vương(Trường Trung Học Chu văn An, cư xá sinh viên Sài Gòn)
- d'Arras - Cống Quỳnh (Bệnh viện Từ Dũ, rạp Khải Hoàn, trường trung học tư thục Hưng Đạo-Giáo Sư Nguyễn văn Phú)

- Arroyo de l'Avalanche - Rạch Thị Nghè
- Audouit - Cao Thắng (rạp Việt Long, rạp Đại Đồng Sài Gòn, Chùa Tam Tông Miếu, bánh mì pâté Phò Mã, tư gia nhạc sĩ Dương Thiệu Tước, Lâm Tuyền)
- d'Ayot - Nguyễn văn Sâm(rạp Kim Châu)
- Ballande- Nguyễn Khắc Nhu
- Barbier - Lý Trần Quán(chả cá Thăng Long)
- Barbé - Lê Quý Đôn (Trung Học Lê Quý Đôn-Chasseloup Laubat)
- Blan Subé - Duy Tân (Viện Đại Học Sài Gòn, Đại Học Luật Khoa, công trường Chiến Sĩ Con Rùa, Vương Cung Thánh Đường)
- Bourdais - Calmette
- Catinat - Tự Do (Bộ Nội Vụ, bánh mì pâté Hương Lan, Nhà Hàng Caravelle, Nhà Hàng Continental Palace, La Pagode, Brodard, Vũ trường Maxim's, Hotel Restaurant Majestic, rạp Majestic, Tiệm quý kim Đức Âm, nhà may Cát Phương, Adam, Tân Tân, Phòng Thông Tin cho các cuộc triển lãm)

Sài Gòn-Rue Catinat trước năm 1975

- Chaigneau- Tôn Thất Đạm(khu Chợ Cũ, rạp Nam Việt)
- Champagne - Yên Đỗ (Cư xá Đắc Lộ, trường Anh Ngữ Khải Minh)
- Charles de Coppe - Hoàng Diệu (hiệu giày Gia, quán nhậu Tư Sanh Khánh Hộ-cari dê)
- Charles Thomson - Hồng Bàng (bệnh viện Hồng Bàng, đại học Nha Khoa)

Tòa Đô Chánh Sài Gòn(Xã Tây)

- Chasseloup Laubat - Hồng Thập Tự (Trường Nữ Hộ Sinh Quốc Gia, Hội Hồng Thập Tự Việt Nam, RạpOlympic, bàn ghế Phan văn Nghị, khu quán cháo vịt, Bộ Y Tế, Bộ Tài Chánh, Tổng Nha Ngân Sách Ngoại Viện, Cơ quan Tiếp Vận Trung Ương, Hồng vườn Tao Đàn-vườn Ông Thượng- vườn Bờ Rô-Pelouse, Hồng Dinh Độc Lập, Hồng Thảo Cầm Viên, trường trung học kỹ thuật Nguyễn Trường Tộ)
- Colonel Budonnet- Lê Lai (Rạp Aristo, tiệm bánh trung thu Tân Tân, cơm chay Vạn Lộc)
- Colonel Grimaud - Phạm ngũ Lão (Chợ Thái Bình, tòa soạn nhật báo SàiGòn Mới- bà

Bút Trà, rạp Thái Bình, ga xe lửa, quầy bán vé Hàng Không Việt Nam)

- Cornulier - Thi Sách
- Danel - Phạm đình Hồ
- Denis Frères- Ngô Đức Kế (Ngân hàng Quốc Gia Việt Nam)
- Dixmude- Đề Thám
- Docteur Angier - Nguyễn Bình Khiêm (Thảo Cầm Viên hồ tắm Nguyễn Bình Khiêm, Tổng Nha Trung Tiểu Học&Bình Dân GiáoDục, trường Trung Học Trung Vương, Võ Trường Toản, Nha An Ninh QuânĐội)
- Docteur Yersin - Ký Con
- Đỗ Hữu Vị - Huỳnh Thúc Kháng (Trường trung học kỹ thuật Cao Thắng, khu chợ Trời)
- Douaumont- Cô Giang (chợ, rạp hát Cầu Muối)
- Dumortier - Cô Bắc (hăng cao su Labbé)
- Duranton - Bùi thị Xuân(trường trung học Nguyễn Bá Tòng, trường Les Lauriers)
- Eyriaud des Verges - Trương Minh Giảng (Chợ Trương Minh Giảng, rạp Văn Lang, công xe lửa số 6, Viện Đại học Vạn Hạnh)
- l'Église - Trần Bình Trọng(Hôtel Massage Hồng Tả)
- d'Espagne - Lê Thánh Tôn (Tòa Đô Chánh, Cửa Bắc Chợ Bến Thành,tiệm vàng Nguyễn Thế Tài-Thế Năng, tiệm incils quân đội An Thành, Rạp Lê Lợi, nhà may Văn Quân)

SAIGON . Thư Viện A. Lincoln
BIBLIOTHÈQUE A. LINCOLN - A. LINCOLN LIBRARY

Thư viện Abraham Lincoln(Góc Lê Lợi-Tự Do)

và cũng là tòa soạn tạp chí thế giới tự do(Free World)

- Eyriaud des Verges - Trương Minh Giảng (Chợ Trương Minh Giảng, rạp Văn Lang, công xe lửa số 6, Viện Đại học Vạn Hạnh)
- Faucault - Trần Khắc Chân
- Frère Louis - Nguyễn Trãi từ Ngã Tư Cộng Hoà đổ vô Chợ Lớn (trung tâm đào tạo huấn

luyện viên thanh niên thể thao, Nhà thờ Chợ quán)

- Frère Louis - Võ Tánh (Sài Gòn) từ Ngã Tư Cộng Hòa đổ xuống Ngã Sáu (cổng chính Tổng Nha Cảnh Sát Quốc Gia, rạp hát Quốc Thanh, phố 79, nhà thờ Á Thánh Matthew Giam, trường nữ trung học tư thục Đức Trí)

- Frère Guillaud - Bùi Chu (Nhà thờ Huyện Sĩ)

- Filippiny - Nguyễn Trung Trực (Nhà hàng Thanh Thế với tuyệt chiêu suôn, nhà hàng Quốc Tế, Bồng Lai, Kim Sơn, rạp Les Tropiques, Văn Khoa cũ, Pháp Đình Sài Gòn)

Đường Hồng Thập Tự Sài Gòn trước năm 1975

- Fonck - Đoàn Nhữ Hải

- Gallimard - Nguyễn Huy Tự

- Gaudot - Khổng Tử (Chợ Bình Tây)

- Georges Guynomer - Võ Di Nguy Sài Gòn (Khu Chợ Cũ)

- Guillaume Martin - Đỗ Thành Nhân

- Hamelin - Hồ văn Ngà

- Heurteaux - Nguyễn Trường Tộ

- Hui Bon Hoa - Lý Thái Tổ (Phở Tàu Bay, quán Hạ Cờ Tây)

- Jaccaréo - Tản Đà (khu tiệm thuốc Bắc)

- Jauréguiberry - Hồ Xuân Hương (Bệnh viện da liễu-Bạc Hà)

- Jean Eudel - Trình Minh Thế (thương cảng Sài Gòn, kho 5, kho 10)

- Lacaze - Nguyễn Tri Phương (Mì vịt tiềm Lacaze, hủ tiếu Mỹ Tiên, hủ tiếu Cà Càn, bánh bao bà Năm Sa Đéc, quán sò huyết lê đường)

- Lacotte - Phạm Hồng Thái (toà soạn nhật báo Dân Ta-ông Nguyễn Vỹ)

- Lacaut - Trương Minh Ký (Lăng Cha Cả-Linh mục Bá Đa Lộc-Pigneau de Béhaines)

- De Lagrandière- Gia Long (Dinh Gia Long, Bộ Quốc Phòng, Thư viện Quốc Gia, rạp Long Phụng- phim Ấn Độ, tiệm bánh Bảo Hiên Rồng Vàng, tiệm Đồ da Cự Phú, tiệm

quần áo trẻ em Au Printemps, tòa soạn nhật báo Tiếng Chuông-ông Đinh văn Khai, nhật báo Việt Nam của ông Nguyễn Phan Long 1936, nhật báo Tiếng Dội, Tiếng Dội Miền Nam, Dân Quyền của ông Trần Tấn Quốc và nhiều nhật báo khác)

Chợ Bến Thành Sài Gòn trước năm 1975

- Larclause - Trần Cao Vân (bộ Thông Tin)
- Lefèbvre - Nguyễn công Trứ
- Legrand de la Liraye - Phan Thanh Giản (Bệnh viện Bình Dân, Chợ 20, Trường Nữ Trung Học Gia Long, bệnh viện St Paul, Trường tư thục Phan Sào Nam, Nghĩa Trang Mạc Đĩnh Chi- Đất Hộ, cư xá Đô Thành, rạp Long Vân, bánh xèo Đinh Công Tráng)
- Le Man - Cao Bá Nha
- Léon Combes - Sương Nguyệt Ánh (văn phòng bác sĩ quang tuyến Lý Hồng Chương, võ trường Hàn Bái Đường ở góc Sương Nguyệt Ánh-Lê văn Duyệt 1954)
- Lesèble - Lý văn Phúc
- Loucien Lecouture - Lương Hữu Khánh (đường rầy xe lửa Mỹ Tho, miền Trung)
- Luro - Cường Để (thành Cộng Hòa, Trường Đại Học Y, Dược Khoa, Văn Khoa, Nông Lâm Súc)
- Mac Mahon - Công Lý (Dinh Độc Lập, Dinh Hoa Lan, Phủ Phó Tổng Thống, Chùa Vĩnh Nghiêm, trường tư thục Quốc Anh, Thương xá Crystal Palace-Tam Đa, rạp Hồng Bàng)
- Marchaise - Ký Con
- Maréchal Fox - Nguyễn văn Thoại (trường đua ngựa Phú Thọ, bệnh viện Vì Dân)
- Maréchal Pétain - Thành Thái (trường trung học Bác Ái)
- de Marins - Đồng Khánh (từ lâu Á Đông, Đồng Khánh, Bát Đạt, Arc En Ciel-ĐạiThế Giới)
- Martin des Pallières - Nguyễn văn Giai
- Massiges - Mạc Đĩnh Chi (Hội Việt Mỹ, Ty Cảnh Quốc Gia Quận Nhứt, nhà hàng thịt

- rừng Trường Can, phở Cao Vân, trường trung học Les Lauriers, bộ Canh Nông)
- Mayer - Hiền Vương (Nguyễn Chí Nhiều được cuộc, trung tâm phở gà, giò chả Phú Hương, rạp Casino Đa Kao)
- Miche Phùng - Khắc Khoan (tư dinh đại sứ Mỹ trước đó là tư dinh của tướng Năm Lửa Trần Văn Soái)
- Miss Cawell - Huyền Trân Công Chúa
- Nancy - Cộng Hoà (Trung Học Pétrus Ký, Đại Học Khoa Học, Đại Học Sư Phạm, cửa hàng Tổng Nha Cảnh Sát Quốc Gia)

Dinh Độc Lập 1955

- Nguyễn tấn Nghiêm - Phát Diệm
- Noel - Trương Hán Siêu
- Ohier - Tôn Thất Thiệp (hủ tiếu Thanh Xuân, Tài Nam Restaurant với món đuôn chà là chiên bơ rất mắc, Chùa Chà Và)
- d'Ormay - Nguyễn văn Thịnh (tòa soạn nhật báo Thân Chung-ông Nguyễn Kỳ Nam, Restaurant Admiral)
- Paracels - Alexandre de Rhodes (Học Viện Quốc Gia Hành Chánh cũ, Bộ Ngoại Giao)
- Paris- Phùng Hưng (chợ thịt quay vịt quay)
- Pavie- Trần Quốc Toàn (Học Viện Quốc Gia Hành Chánh, Viện Hóa Đạo - Việt Nam Quốc Tự, trường tư thục Hồng Lạc, cục Quân Cụ, chợ cá Trần Quốc Toàn)
- Paul Blanchy - Hai Bà Trưng (Chợ Tân Định, Tổng Cuộc Điện Lực, BGI -Brasseries et

Glacières de l'Indochine, Phở An Lợi, cà phê Quán Trúc, vũ trường Mỹ Phụng, công trường Mê Linh, nhà thờ Tân Định)

- Paulin Vial - Phan Liêm

- Pellerin - Pasteur (Viện Pasteur, Khu Phở Gà, Phở Minh, Nhà sách Khai Trí, rạp Casino Sài Gòn sau đổi thành rạp Rạng Đông, nước mía bò bía Viễn Đông)

Tòa Đại Sứ Mỹ (Đại lộ Thống Nhất)

- Pierre Flandin- Đoàn thị Điểm (hông trường Nữ Trung Học GiaLong, hông Tổng Nha Ngân Sách Ngoại Viện)

- Laregnère - Bà Huyện Thanh Quan (Cư xá nữ sinh viên Thanh Quan, Chùa Xá Lợi)

- Renault - Hậu Giang

- René Vigerie - Phan Kế Bính

- Résistance - Nguyễn Biểu (Cầu chữ Y)

- Richaud - Phan Đình Phùng (Tổng Nha Kiến Thiết và Thiết Kế Đô Thị, Đài Phát Thanh Sài Gòn, Báo sanh viện Hồng Đức, Kỳ Viên Tự, Trường Rạng Đông, chợ Vườn Chuối, Restaurant Sing Sing, nhà hàng La Cigale, sân vận động PDP)

- Roland Garros - Thủ Khoa Huân

- Sabourain - Tạ Thu Thâu (cửa Đông chợ Sài Gòn, Nhà thuốc tây Nguyễn văn Cao, nhà sách & xuất bản Phạm văn Tươi)

- Sohier - Tự Đức

- Taberd - Nguyễn Du (Sở xuất nhập di trú, Nhà thương Đồn Đất- bệnh viện Grall, trung tâm văn hóa Pháp-Centre Cul turel Francais)

- Testard - Trần Quý Cáp (Vũ trường AuBaccara, Đại Học Y khoa cũ, Trường Âu Lạc)

- Tong-Kéou - Thuận Kiều (bệnh viện Chợ Rẫy)

- Turc - Võ Tánh(Phú Nhuận) (Văn Phòng Quận Tân Bình, Phở Quyền, Lăng Cha Cả, bệnh viện Cơ Đốc)

- Verdun - Lê văn Duyệt Ngã Bảy trở lên (Ngã Ba Chợ Ông Tạ,rạp Thanh Vân)

- Vassoigne - Trần văn Thạch
- Yunnan - Vạn Tượng

Hội trường Diên Hồng

(trụ sở Thượng Nghị Viện-Bến Chương Dương)

- Quai de Belgique - Bến Chương Dương (Thượng Nghị Viện- Hội Trường Diên Hồng, Tổng Nha Kế Hoạch)
- Quai Le Marne - Bến Hàm Tử
- Quai Le Myre de Vilers - Bến Bạch Đằng (Hotel Restaurant Majestic, Phủ Đặc Ủy Trung Ương, Tỉnh Báo, Bộ Tư Lệnh Hải Quân, bến đò Thủ Thiêm, Cột Cờ Thủ Ngữ-Point des Blagueurs, tư dinh Thủ Tướng, Sở Ba Son-Arsenal-Hải Quân Công Xưởng)
- Quai de Fou-Kien - Bến Trang Tử

Tài liệu tham khảo :

- Đặc Trưng Net
- Đa Kao trong tâm tưởng (Vĩnh Nhơn)

Màu nắng Sài Gòn

(Cảm đề khi sưu tầm bảng đối chiếu tên đường Sài Gòn)

Tôi nhớ Sài Gòn nắng chói chang
 Những hàng cây ngả bóng bên đường
 Ngựa xe xuôi ngược về muôn nẻo
 Tà áo thướt tha dưới gió ngàn
 Cờ kéo (1) taxi bung rãi rác
 Chuông reo (2) xe điện nhịp rình rang
 Bồn Bình thổ mộ qua xe kéo

Hợp tấu rộn ràng vui ánh quang

Toronto March 15, 2009

Nguyễn Trần

(1) Cờ kéo: khi lên taxi (hầu hết là chiếc Renault 4 có hai màu : xanh nửa phần dưới và vàng nhạt nửa phần trên), tài xế bẻ cờ đồng hồ tính tiền.

(2) Chuông reo: xe điện (tramway-street car) Sài Gòn reo chuông khi dừng lại ở các trạm. Nếu tôi nhớ không lầm thì thời bấy giờ có hai lộ trình chính: -Thứ nhất là lộ trình Galliéni (Trần Hưng Đạo) chạy suốt con đường Trần Hưng Đạo từ Chợ Lớn vô Sài Gòn mà hai trạm chính là ga Nancy và ga Arras - Thứ hai lộ trình Boulevard de la Somme (Hàm Nghi) chạy trên đường Hàm Nghi ngừng ga Chợ Cũ rồi quẹo xuống bến Bạch Đằng rẽ vô Hai Bà Trưng chạy tới chợ Tân Định. Hai bên thành xe điện có nhiều mẫu quảng cáo khác nhau nhưng nổi bật nhất là 4 hiệu: -Một viên Cửu Long Hoàn bằng 10 thang thuốc bổ của nhà thuốc Võ văn Vân của ông bầu bóng tròn Võ văn Ứng- Thuốc dưỡng thai Nhà Mai- Dầu khuynh diệp bác sĩ Bùi Kiến Tín- Kem Hynos anh Bảy Chà. Lúc đó tôi rất thích nhìn cần câu điện trên nóc xe chạm vào hệ thống dây điện xẹt lửa màu xanh xanh tím tím rất lạ và đẹp mắt. Bấy giờ ở Toronto xe điện cũng chạy đầy đường và cũng xẹt lửa sáng ngời nhưng tôi thấy nó vô vị làm sao, có lẽ tâm lý là cái gì đã mất đi, đã vào kỷ niệm thì đều quý cả.

Nhớ về Sài Gòn:

Sài Gòn của ta ơi!

Chiều nay ngồi ngắm mưa bay
Chạnh lòng tôi nhớ đến Sài Gòn xưa
Niềm đau nói mấy cho vơi
Mưa giăng giăng lối lưa thưa giọt buồn
Đâu còn những buổi hoàng hôn
Cà phê tình tự góc Pôle Nord sầu
Tự Do rực rỡ muôn màu
Maxim đi bước em vào thiên thai
Duy Tân bóng mát trái dài
Queen Bee vang tiếng hát ai đặt dìu
Đường Trần quốc Toản thân yêu
Trường Hành Chánh trong nắng chiều nghiêng nghiêng
Bạch Đằng xóa nỗi ưu phiền
Chợ hoa Nguyễn Huệ ghe thuyền Chương Dương
Đường về Gia Định muôn phương
Dừng chân Phú Nhuận nghe thương nhớ nhiều
Đa Kao xe cộ dập dìu

Phố khuya Tân Định hắt hieu dáng gầy
Lặng Ông Bà Chiều giờ đây
Còn đâu hương khói những ngày đầu Xuân
Từ Cây Thị đã bao lần
Loanh quanh đưa lối mãi gần Cây Mai
Qua Cầu Khánh Hội chia hai
Lối đi Thương Cảng dấu hài còn in
Quán ăn Chợ Lớn linh đình
Phú Lâm ngả rẽ tâm tình từ lâu

Toronto một ngày nhớ về Sài Gòn
Thơ: Nguyễn Trần

Nguyễn Tấn Phát. Sài Gòn 1955

Tác Giả trên đường Lê Lợi (1955)

Sài Gòn- Bến Bạch Đằng (Ga Nhà Rồng)

Bài "Tên đường phố Sài Gòn xưa và nay" của Nguyễn Trần là một công trình nghiên cứu công phu và rất thú vị.

Chân thành Cảm ơn Tác Giả đã dày công sưu tập .

Sài gòn xưa mấy ai còn nhớ
Tháng tư buồn năm ấy bảy lăm
Ra đi xứ lạ còn mong
Ký ức ấy bốn nghìn năm lịch sử

Sài gòn xưa văn minh Châu Á
Lòng thương người như Ngọc Viễn Đông
Tự Do Nhân bản gương trong
Việt Nam ngày cũ một lòng thương quê

(Giòng Bách Việt) NewEdit

